

Om zelf aan de slag te gaan in de klas

Naar aanleiding van de voorstelling Plastic soep

Lesmap

INHOUD

Voorwoord	blz.3
Over de voorstelling:	
• Waar gaat het over?	Blz.4
• Wie heeft wat gemaakt?	Blz.4
• Wie zijn de personages?	Blz.5
• Inspirerende tekstjes die invloed hadden op de voorstelling.	Blz.5
Een aangenaam theaterbezoek: tips!	Blz.6
Voor in de klas:	
Gespreks-oefeningen	blz.7
Oplossingen/Wat kan je doen?	Blz.7
Theaterspelletjes	blz.8
Knutselen met plastic afval	blz. 9
Media-ondersteuning	blz.16
Interessante websites	blz.17

Voorwoord

Beste leerkracht,

Welkom bij de voorstelling Plastic soep van Propop voor een jong publiek.

Bij de voorstelling Plastic soep hoort deze lesmap met ideetjes en dingen die ons inspireerden bij het maken van deze voorstelling om mee te nemen in uw klas en waarmee je iets voor of na de voorstelling te doen.

Ook geven we je graag tips om er een extra aangenaam theaterbezoek van te maken.

Het nieuws dat er tegen 2050 meer plastic in de zee zou zijn dan vis als we blijven doorgaan zoals we doen, werd een drijfveer om deze voorstelling te maken. Hoe meer onderzoek we deden naar dit thema hoe belangrijker het werd.

Elk jaar wordt komt er tussen de 5 & 14 miljoen ton plastic in de zee. Dat komt neer op elke minuut een vuilniswagen vol plastic, elke minuut. Na het kijken van onze voorstelling zouden dat al 60 vuilniswagens vol zijn. Dat terwijl een aantal soorten plastic bijna onafbreekbaar zijn. Daarom kozen we ervoor dat er tijdens de voorstelling op het podium om de zoveel tijd vuilzakken plastic afval worden gekieperd, als een weerspiegeling van wat er in het echt gebeurt.

Gelukkig raakt dit nieuws velen en beginnen meerdere initiatieven en acties te ontstaan

Wij willen kinderen op een esthetische manier bewust maken van deze milieuproblematiek, zonder belerend te zijn. Dit in combinatie met amusement en kunstbeleving.

We wensen jullie een hele fijne voorstelling!

Jessica Hagmeijer

Over de voorstelling:

→ Waar gaat het over?

De voorstelling **Plastiek soep** gaat over het plastic probleem in onze oceanen.

Lange tijd leek het ondenkbaar dat de nietige mens de oneindige oceaan kon beschadigen. Inmiddels weten we beter. Overbevissing, verzuring, opwarming, vervuiling: 'De oceaan krijgt van alle kanten klappen.' (Jaap Tielbeke)

Op haar bootje vaart Roosje over de oceaan.
Maar al gauw is ze flink ontdaan
over wat er op en in de zee is ontstaan.

Op het land is Consument, een grijs vierkant mannetje, gehaast

Hij heeft geen tijd om stil te staan

“Wat je niet ziet is er niet, Huppekee, weg ermee!”

Ondertussen groeit en groeit de afvalberg...

Roosje kan het niet meer aanzien en gaat de strijd aan.

Maar kan ze dat alleen?

→ Wie heeft wat gemaakt?

Concept

Jessica Hagmeijer

Spel & creatie

Els Peeters en Jessica Hagmeijer

Scenografie

Jessica Hagmeijer en Ruud Alles

Poppen

Charlotte Alles en Jessica Hagmeijer

Liedjesteksten

Els Peeters

Muziek

Rosalie Alles en Ruud Alles

Artistieke coaching

Charlotte Alles

→ Wie zijn de personages?

Piroos vaart graag op haar bootje over de zee. Ze houdt van de zee en de dieren die er leven. Ze neemt graag de tijd. Haar ogen hebben dezelfde kleur als het water en ze loopt het liefst op blote voeten. Ze is zeer begaan en durft als het echt moet de strijd aan te gaan. Soms is ze wat stout maar ze heeft een hart van goud. Ze is onze heldin.

Consument wordt geleefd. Hij is grijs, vierhoekig en vooral veel hoofd. Hij is extreem begaan met de tijd, tijdsdruk is altijd aan zijn zijde. Het moet vooruitgaan. Zijn telefoon is nooit ver weg. Hij consumeert en consumeert, gebruikt een boel wegwerpmateriaal éénmalig en gooit alles gewoon weg. “Wat je niet ziet, is er niet” is zijn leuze. Verder denkt hij niet na.

Plastic soep monster is groot en log en onbehopen. Het laat scheten en boeren. Het leert dat het gevaarlijk is en daar wordt het zelf triest van. Dit monster vind zelf dat er iets moet veranderen.

De **vissen** zijn kleurrijk en speels. Helaas raakt een vriendje van Piroos helemaal verstrikt. Al het plastic eist zijn tol.

De **zeevogel** is een vriendje van Piroos. Hij interpreteert het dat de zee ziek is.

→ Inspirerende tekstjes die invloed hadden op de voorstelling.

***Weg bestaat niet!**

Ik was laatst een paar daagjes weg. Nou ja, niet echt weg natuurlijk. Ik was gewoon eens ergens anders. Weg van hier. In Parijs. Niet eens zo ver weg. En ook niet onbereikbaar. Eigenlijk helemaal niet weg dus. Kan ook niet. Want weg bestaat niet.

Een begenadigd spreker heeft me dat een keer uitgelegd. We leven in een wereld met allerlei wegwerpproducten en wegwerpverpakkingen die we allemaal fijn weggoeien. Denken we. Want weg bestaat niet. Weg is nergens op de wereldkaart te vinden. Je kunt niets zomaar wegtoveren. Hans Klok kan dat niet en ook Harry Potter kan dat niet. Zelfs de Wegisweg is nooit weg. Weg is nergens en toch ook overal tegelijk.

Als we iets netjes “weggoeien” in een prullenbak thuis of op straat is het helemaal niet weg. Het moet dan nog opgehaald worden en verwerkt. In het gunstigste geval wordt het hergebruikt, gerecycled of desnoods gedowncycled. Maar grote kans dat het gewoon wordt verbrand. En zelfs

dan is het niet weg, dan komt het ergens in de lucht, het water of de grond. En dan krijgen we het net als de plastic soep uiteindelijk allemaal terug op ons eigen bord.

<http://zwerfinator.nl/weg-bestaat-niet/>

***Bijna elke zeevogel heeft in 2050 plastic in de buik.**

Dat voorspellen onderzoekers op basis van een analyse van studies die sinds de jaren '60 naar plastic en zeevogels zijn gedaan. Uit de analyse blijkt dat in 1960 minder dan vijf procent van de zeevogels plastic in de maag hadden. In 2010 was dat percentage al gestegen naar 80 procent. Als die trend doorzet, zal zo'n 99 procent van de zeevogels wereldwijd in 2050 plastic in de buik hebben zitten.

Hoewel de toekomst er met het oog op dit onderzoek niet zo best uit ziet voor de zeevogels is er geen reden om het hoofd te laten hangen. Het tij kan nog gekeerd worden, zo benadrukken de onderzoekers. "Zelfs simpele maatregelen – zoals minder verpakkingsmateriaal, het in de ban doen van plastic wegwerpartikelen of het duurder maken van deze artikelen en het introduceren van statiegeld voor recyclebare producten zoals flessen – kunnen een groot verschil maken," vertelt onderzoeker Denise Hardesty. "Pogingen om minder plastic in het milieu te laten belanden in Europa resulteerden binnen een decennium in meetbare veranderingen in de hoeveelheid plastic in de magen van zeevogels en dat suggereert dat verbeteringen in de wijze waarop we met ons afval omgaan op korte termijn de hoeveelheid plastic in de natuur kunnen terugbrengen."

<https://www.scientias.nl/bijna-elke-zeevogel-heeft-in-2050-plastic-in-de-buik/>

Een aangenaam theaterbezoek: tips!

Een theaterbezoek begint niet pas "als de lichten doven in de zaal". Zeker niet in schoolverband. Een goede voorstelling in de klas maakt de kinderen nieuwsgierig, helpt hen om met een open geest en een open blik de voorstelling bij te wonen.

Bij de voorstelling is het – naast het nieuwsgierig maken naar de voorstelling zelf - belangrijk de kinderen voor te bereiden op hun rol als publiek. Zeker als de kinderen nog erg jong zijn en nog geen of weinig ervaring hebben met theaterbezoek.

Bespreek met de kinderen ook dat in het begin van de voorstelling de zaallichten uit zullen gaan en de spots op het podium aan zullen gaan.

Leerkrachten kunnen best tussen de kinderen in gaan zitten. Zo is het gemakkelijker om de kinderen weer tot rust aan te manen als ze even verstrooid raken.

Spreek bijvoorbeeld ook van tevoren met je collega's af welke kinderen je dicht bij je in de buurt laat zitten.

En voor de leerkrachten... Vergeet u niet uw gsm uit te zetten voor u de zaal binnengaat?

Voor in de klas:

Gespreks-oefeningen

- ➔ Ga naar de supermarkt of laat de kinderen iets van thuis meenemen dat verpakt is in plastic en maak een top 5 van de meest zinloze plastic verpakking.
- ➔ Wat gebeurt er met zwerfvuil en hoe kan je het voorkomen?
- ➔ Hoe kan je zorgen voor minder afval? En dus ook minder zwerfvuil?
- ➔ Bv. Drinkenbus, stoffen zakdoek, brooddoos, koekjesdoos,...
- ➔ Wat is het verschil tussen afval van thuis en afval op straat?
- ➔ Stel je leerlingen de volgende vragen:
- ➔ Wat doe jij als je thuis bent en je hebt je appel opgegeten? –
- ➔ Wat doe jij als je op straat net je appel opgegeten hebt?
- ➔ Hoe voel je je als een plek vol afval ligt?

Oplossingen/Wat kan je doen?

Wat valt er onder het motto, alle kleine beetje helpen, te doen aan dit probleem? Stap één is minder plastic gebruiken! In de VSA promoten ze hiervoor de 4 R's strategie:

Refuse (Weiger): Mijd de producten die overmatig verpakt zijn. Koekjes blijven ook lekker in een brooddoos in plaat van in een zakje per stuk. Moeten alle groenten die je koopt hun eigen plastic zakje hebben? Kijk ook na of je scrubs, tandpasta en allerhande cosmetica geen plastics bevatten, er zijn genoeg alternatieven.

Reduce (Verminder): Uiteraard neem je liever je rugzak mee naar de winkel dan dat je 4 plastic zakjes moet kopen, ook al de tassen in de supermarkt gemaakt van bioplastic.

Re-use (Hergebruik): Een drinkfles opvullen uit een grote fles spaart naast plastic trouwens ook nog eens geld uit. Helemaal fantastisch is grote glazen flessen gebruiken.

Recycle: (Recycleer): Neem eens de tijd om voor eens en altijd na te gaan welk afval in welke zak moet. Alleen zo kan maximaal, efficiënt en degelijk gerecycleerd worden.

En zelf kunnen we er nog aan toevoegen; plastics die niet kunnen gerecycleerd worden, horen na gebruik in de vuilbak te belanden, of naar het containerpark te worden gebracht. Gooi geen flesjes of verpakkingen op straat, niet door het raam van de auto, laat ze niet achter in het park, en zeker niet op het strand.

Als al deze regels toegepast worden zal er al heel wat minder plastic verloren gaan. Plastic blijft een fantastisch en belangrijk materiaal met vele nuttige toepassingen, het is aan ons om ervoor te zorgen dat het niet in het milieu terecht komt.

<http://www.planeetzee.be/lesmodule/3?page=9>

Theaterspelletjes

A B C

1 iemand zegt in stilte het alfabet op, iemand anders zegt stop!

Alle kinderen bedenken iets van afval met die letter. Ze schrijven het eerst op en daarna doe je een rondje.

Denkbeeldig voorwerp doorgeven

De groep staat in een cirkel. De begeleider begint een denkbeeldig (onzichtbaar) voorwerp door te geven:

Iets zwaars, iets stinkend, iets plakkerig, iets kostbaar,....

Daarna wordt er duidelijk voorwerp uitgebeeld waar er steeds afval van overblijft bv. Het drinken van een blikje, het blikje wordt aan de buurman/vrouw gegeven, deze doet alsof deze kauwgum in zijn/haar mond stopt, kauwt en de gekauwde prop wordt weer doorgegeven aan de buur waar het een plastic zakje wordt dat gevuld wordt en weer leeggehaald en aan de buur gegeven wordt waar het een snoepje wordt dat uit zijn verpakking gehaald wordt en deze verpakking doorgegeven wordt etc...

Uitbeeld theater

Benodigdheden: kaartjes & timer

Afval uitbeelden. 1 kind krijgt een kaartje en probeert dit uit te beelden (geluid maken mag), de anderen raden wat het zou kunnen zijn.

Bananenschil	Plastieke fles	Plastieke zak
Zakdoek	Bestek (wegwerp)	Bekertje
Chipszak	Snoeppapiertje	Sigarettenpeuk
Yoghurtpotje	Theezakje	Autoband
Zakdoek (papier)	Krant	Rietje

Bankje in het park: improvisatie

In groepjes van 3. Ze krijgen een paar minuutjes de tijd om af te spreken en te verzinnen wie ze zijn en wat ze gaan doen.

Plaats: een bankje in het park.

Conflict: Waar zal het conflict over gaan? Wat gebeurt er? Wordt er afval achtergelaten? Gooit iemand iets naast de vuilnisbak? Wordt kauwgum op de grond gegooit en plakt deze in iemand zijn schoen? Worden drankblikjes op het bankje achtergelaten? Is er 1 of 2 mensen die net fastfood gegeten hebben en al hun afval op en rond het bankje laten liggen?... Je mag zelf ook een situatie bedenken.

Personages: ieder kiest een rol, 1 of 2 vervuilers, een chi-chi madam, kinderen die net geleerd hebben he belangrijk het is geen zwerfvuil achter te laten, een stadswerker, een toevallige voorbijganger, een superheld,...

Daarna laten ze hun scène aan elkaar zien.

Knutselen met plastic afval

Je kan beginnen met een wandeling rond de school waarin jullie een zwerfafvalactie doen. In sommige gemeentes is hier gratis materiaal voor te verkrijgen: gratis grijpers, zakken, handschoenen....

Van deze verzameling afval kan je:

- ➔ Zelf een plastic soep monster maken

Manieren om plastic en afval aan elkaar vast te maken.

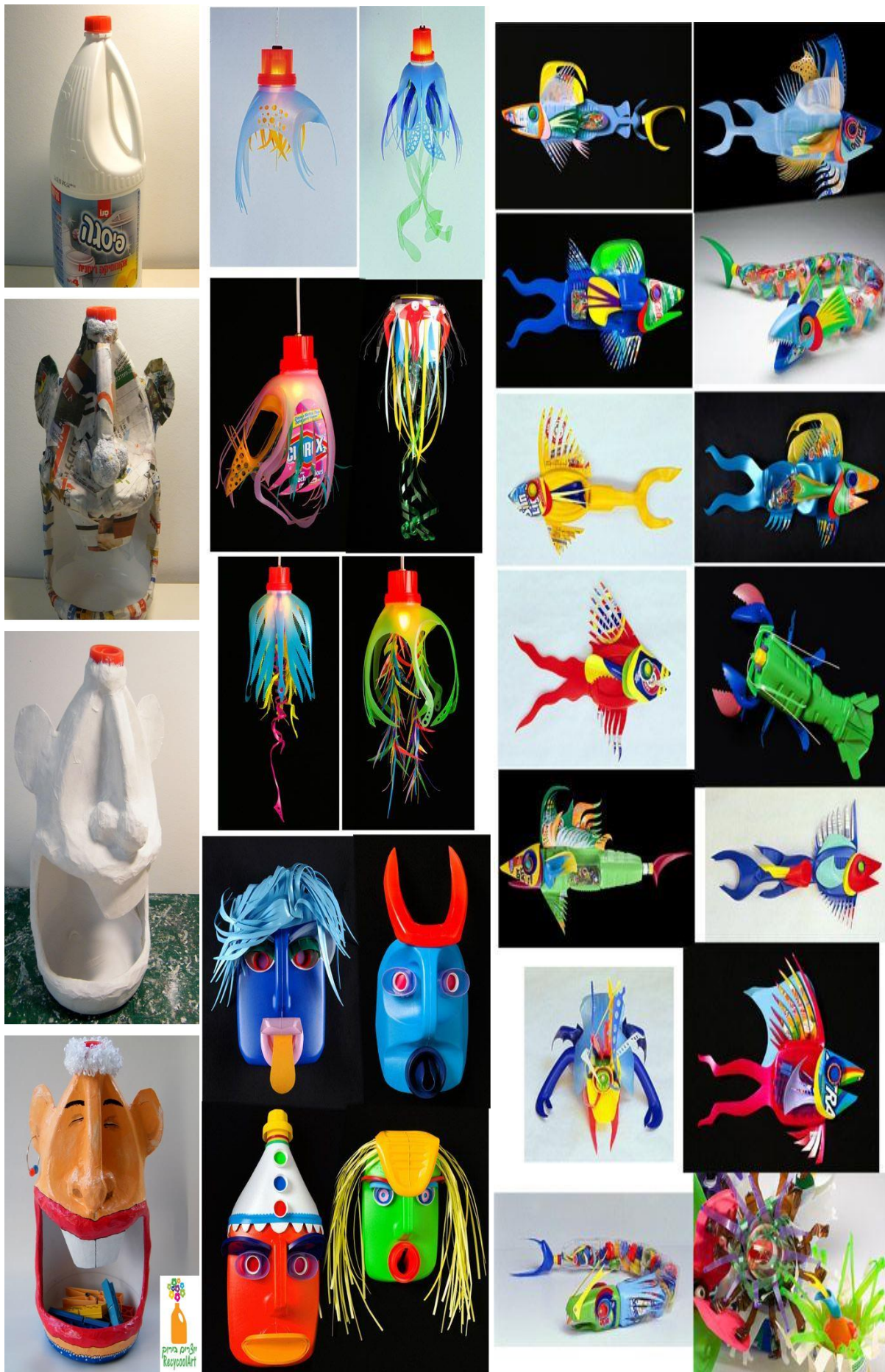
- Dubbelzijdige plakband
- Nietjes
- Naald en draad
- Lijmpistool
- ijzerdraad
- Strijkijzer (pas op, plastic smelt gemakkelijk weg)
- Tandenstokers
- Aan elkaar knopen
- Plastic verwarmen

➔ “Stillevensfoto’s” maken zoals Bob Eshuis.

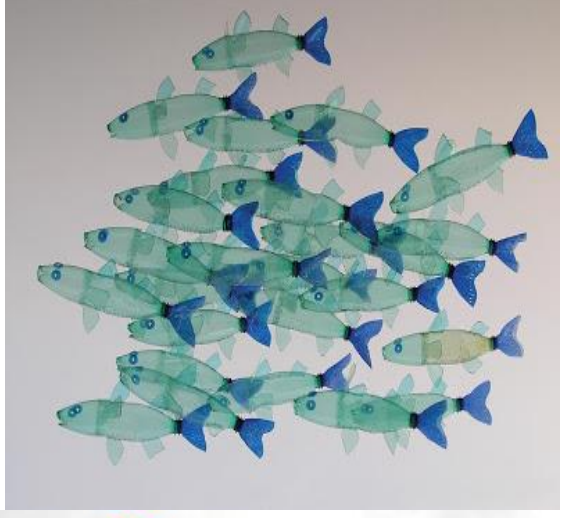

Of je verzameld/spaart/... plastieke flessen, dopjes, drankkartons,... die proper en uitgewassen zijn en maakt er zelf een vliegengordijn van, een zeediertje, een huisje, bloemen,gezichten, een lampenkap, een wasknijperhouder,

Theater Propop: Lesmap voorstelling Plastic soep

Media-ondersteuning

Plastic soep, invloed van plastic op dieren, water en het milieu. In het kader van de Zapp Your Planet Plasticweek van de van 31 maart tot 4 april maakte **Het Klokhuis** elke dag een 15 minuten durende fimpje over plastic.

31/3/2014 : Het kantoor 133 Een speciale Kantooraflevering voor de Zapp Your Planet Plasticweek. Timo droomt van een wereld waarin hij zich geen zorgen moet maken over het afval dat hij weggooit. Verder wordt uitgelegd dat een deel van ons afval terecht komt in de oceaan. Met ernstige gevolgen. <http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2612/Het%20kantoor%20133>

01/04/2014 – Plastic soep Een aanzienlijk deel van het plastic zwerfafval eindigt in de oceaan. Nienke reist naar Australië om te zien wat dat voor gevolgen heeft de natuur daar. Samen met onderzoekers gaat ze 'plastic vissen'. Vooral de allerkleinste deeltjes blijken overal aanwezig. <http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2613/Plastic%20soep>

2/04/2014 – Plastic en dieren Nienke gaat naar Australië om te kijken waarom 'plastic soep' precies zo bedreigend is voor de dieren. Ze bezoekt een opvangcentrum voor 'plasticslachtoffers'. <http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2614/Plastic%20en%20dieren>

3/4/2014 – Plastic We maken ieder jaar 280 miljard kilo plastic! Maar hoe wordt plastic gemaakt? Kunnen we zonder? Zijn er alternatieven? Nienke legt uit hoe dit superhandige maar milieubelastende materiaal in elkaar zit. <http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2615/Plastic>

4/04/2014 – Plastic recycling Nienke onderzoekt wat er in een gemiddelde afvalzak zit. Met verrassende resultaten! Zo'n 80 procent van de inhoud kan worden gerecycled. Ook plastic. Maar omdat er zo veel verschillende soorten plastic bestaan is dat niet gemakkelijk. Nienke bezoekt een grote plastic sorteerinstallatie en een onderzoeker die van plastic weer olie kan maken! <http://www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/2616/Plastic%20recycling>

Een liedje van kinderen voor kinderen over plastic soep:
https://www.youtube.com/watch?v=Dn7bgjmjA_Q

Blue Planet II Plastic Pollution Awareness: <https://www.youtube.com/watch?v=xLx4fVsYdTI>

Britse duiker in Bali die tussen het plastic zwemt:
<https://www.youtube.com/watch?v=LhjwVTsRsRM>

Een reportage van in 2009 https://www.youtube.com/watch?time_continue=55&v=HHC_CiHwVWo

Interessante websites

interessant lespakket te koop: <http://www.plasticsoupjunior.org/>

Vlaams Instituut voor Zee <http://www.planeetzee.be/>

<https://nos.nl/op3/artikel/2173479-er-woont-niemand-maar-er-ligt-wel-17-ton-plastic-op-dit-eilandje.html>

<https://www.wereldvanooz.org/>

<https://www.plasticsoupfoundation.org/>

Boyan Slat's project: <https://www.theoceancleanup.com/>

www.mooimakers.be

<http://www.goodplanet.be>